

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 26.04.1968, sp. zn. 7 Cz 23/68, ECLI:CZ:NS:1968:7.CZ.23.1968.1

Číslo: 24/1969

Právní věta: Vznik nároku na invalidní alebo starobný dôchodok z poistenia osoby samostatne hospodáriacej nebráni získaniu nároku na invalidní alebo starobný dôchodok podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení pracovníkov, ak sú zákonné podmienky pre vznik takého nároku splnené bez zretela na dobu poistenia samostatne hospodáriacej osoby.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 26.04.1968

Spisová značka: 7 Cz 23/68

Číslo rozhodnutí: 24

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Důchod, Sociální zabezpečení

Předpisy: 101/1964 Sb. § 6 102/1964 Sb. § 8
§ 9

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Štátny úrad sociálneho zabezpečenia - Správa dôchodkov v Bratislave zamietol rozhodnutím zo 7. 12. 1966 žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku pracovníka.

Krajský súd v Košiciach zrušil uznesením z 27. 1. 1967 na opravný prostriedok navrhovateľa toto rozhodnutie odporcu a uložil mu, aby navrhovateľovi priznal starobný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia pracovníkov bez toho, že by, pravda, tento výrok čo do právneho podkladu a časového rozsahu vymedzil. Vychádzal pritom zo skutkového stavu, že sa navrhovateľ narodil 18. 4. 1897 a podľa osobného listu dôchodkového zabezpečenia vykazoval do 31. 12. 1964 včítane doby poberania invalidného dôchodku 25 rokov zamestnania a poistenia, z čoho doba 4 936 dní pripadá na poistenie zamestnanecké a doba 3 980 dní na poistenie samostatne hospodáriaceho roľníka; ďalších 646 dní predstavuje dobu poberania invalidného dôchodku nekrytú inou započítateľnou dobou. Zamestnanecké poistenie vykazoval navrhovateľ od roku 1921 do roku 1931 a potom od 7. 6. 1961 do 15. 9. 1965. Na základe týchto zistení dospel krajský súd k záveru, že nároky navrhovateľa je nutné posudzovať v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 a 3 vyhl. č. 102/1964 Zb. v súvislosti s ustanovením § 8 ods. 1 písm. b) cit. vyhl. Podľa uvedených ustanovení navrhovateľ splňuje podmienky pre priznanie srého dôchodku z dôchodkového zabezpečenia pracovníkov a pre vznik tohto nároku nie je prekážkou poberanie invalidného dôchodku z poistenia samostatne hospodáriacich roľníkov a iných samostatne hospodáriacich osôb. Ustanovenie § 9 ods. 1 vyhl. č.

102/1964 Zb. upravuje potom hodnotenie nárokov získaných v dôchodkovom zabezpečení osôb samostatne hospodáriacích, pričom sa nedotýka špeciálneho ustanovenia § 56 ods. 1 zák. č. 101/1964 Zb., ktorý upravuje súbeh nárokov na dôchodky a podľa ktorého, ak sú splnené podmienky pre nárok na dôchodok starobný a invalidný z akéhokoľvek sociálneho zabezpečenia, prislúcha len dôchodok vyšší. Jedinou výnimkou z tohto ustanovenia je § 20 ods. 2 zák. č. 101/1964 Zb., ktorý vylučuje priznanie invalidného dôchodku pracovníkovi, ktorý v čase vzniku úplnej invalidity už splnil podmienky pre nárok na starobný dôchodok, pokiaľ úplná invalidita nie je následkom pracovného úrazu. Z týchto úvah krajský súd usudzoval, že navrhovateľovi prislúcha starobný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia pracovníkov.

Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona podanej predsedom Najvyššieho súdu, že uznesením krajského súdu bol porušený zákon a toto uznesenie zrušil.

Z odôvodnenia:

Pre riešenie otázky, či má byť pre uplatnený nárok na starobný dôchodok pracovníka zhodnotená doba iného druhu poistenia, teda doba poistenia navrhovateľa ako osoby samostatne hospodáriacej, je nutné vychádzať zo špeciálnej úpravy, obsiahnutej v § 8 a 9 vyhl. č. 102/1964 Zb. Podľa týchto ustanovení je okrem iného podmienkou pre zhodnotenie doby poistenia samostatne hospodáriacej osoby, aby u občana neboli splnené podmienky pre nárok na invalidný alebo starobný dôchodok z tohto poistenia. V danom prípade však navrhovateľ splnil tieto podmienky a poberal invalidný dôchodok z poistenia osoby samostatne hospodáriacej. Nie sú preto splnené podmienky pre zápočet doby poistenia samostatne hospodáriacej osoby a súd mohol len skúmať, či navrhovateľ spĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok pracovníka bez zreteľa na dobu poistenia samostatne hospodáriacej osoby. Pretože ustanovenia § 8 až 11 vyhl. č. 102/1964 Zb. sú vykonaním ustanovenia § 6 ods. 3 zák. č. 101/1964 Zb. upravujúceho len podmienky zhodnotenia dôb dôchodkového zabezpečenia získaných podľa iných predpisov než predpisov o dôchodkovom zabezpečení pracovníkov, nebráni vznik nároku na invalidný alebo starobný dôchodok z poistenia osoby samostatne hospodáriacej tomu, aby takýto občan získal nárok na invalidný alebo starobný dôchodok, ak spĺňa zákonné podmienky pre vznik takého nároku bez zreteľa na dobu poistenia samostatne hospodáriacej osoby. Tomu nasvedčuje tiež ustanovenie § 56 ods. 1 zák. č. 101/1964 Zb., ktoré počíta s možnosťou súbehu nárokov na dva dôchodky toho istého druhu z akéhokoľvek sociálneho zabezpečenia (poistenia). Bolo preto povinnosťou súdu preskúmať, či snád' navrhovateľ nesplňuje podmienky pre starobný dôchodok podľa zák. č. 101/1964 Zb.

Vychádzajúc z iného právneho názoru, nezaoberal sa krajský súd v Košiciach touto otázkou a tým porušil zákon v ustanoveniach § 6 ods. 3 zák. č. 101/1964 Zb., § 8 ods. 1 písm. b) a § 9 ods. 2 vyhl. č. 102/1964 Zb., ako aj v ustanoveniach § 11 a 12 zák. č. 101/1964 Zb.